



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

148. An oratio facienda in Ecclesiis, vel Altaribus pro lucranda Indulgentia  
Bullae Cruciatæ, sufficiat, ut sit mentalis? Ex quo infertur, an etiam  
sufficiat oratio mentalis ad persolvendam ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)



conscientiam habet peccati mortalis, nisi aliud exprimat: \* Ecclesia enim non confuevit precipere Confessionem, nisi de mortalibus; & Confessio absolute accepta non sumitur nisi pro Confessione illorum: & ita hanc opinionem tenet Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 52. sect. 3. Zancardus in direct. Theol. p. 1. de Sacram. Parn. c. 21. q. 24. Lorichius in thes. Theol. ver. sub. n. 21. Comitulus in refer. mor. lib. 1. q. 39. Regim. tom. 1. lib. 7. c. ult. n. 173. Bellarmin. de Indulg. lib. 1. c. 13. q. 3. Graffius par. 1. lib. 4. c. 15. n. 19. Coninch de Sacram. tom. 2. disp. 12. dub. 7. n. 38. Filliuc. tom. 1. tr. 8. c. 6. q. 8. n. 145. Henric. lib. 7. c. 12. n. 2. Bonacina de Sacram. disp. 6. q. 1. punct. 5. num. 7. Molfesius in sum. tom. 1. tract. 7. cap. 26. num. 79. & alij penes ipsos quidquid in contrarium ex neotericis asserat contra Suarez, Didacus Nugnus in addit. ad 1. p. tom. 2. q. 27. art. 3. dub. 2. Sanchez de mar. tom. 3. lib. 8. disp. 15. n. 19. Floronus de cast. referuat. part. 1. cap. 6. §. 6. n. 3. qui etiam nostram sententiam probabilem vocant, & alij.

3. Illud verò, quod dicit Acosta, Bullam exigere Confessionem, tanquam opus iniunctum, negatur; quia hoc esset, si diceretur in Bulla: *Premissa, aut facta Confessione*, vel quid simile. Imo Coninch, *vbi supra*, de Sacram. disp. 12. dub. 7. numero 38. & Leone tract. de Iubil. p. 1. quest. 1. n. 76. tenet nostram sententiam, etiam si in Bulla apponantur hæc verba: *Premissa Confessione communicauerit*, quia adhuc intelligi debent de mortalibus.

## RESOL. CXLVII.

An pro lucranda Indulgentia supradicta sufficiat suscipientem Bullam confessionem fuisse in quadagesima preterita, & habere propositum confitendi in Quadagesima futura? Ex p. 1. tract. 11. Ref. 105.

Sup. hoc inf. in tr. 4. Ref. 48. §. Nota & hoc sup. in Ref. 2. ex §. 1. lege de str. a Veri. Difficultas & eq.

§. 1. Negatiue respondet Acosta in Bull. q. 14. quia in proprietate verborum, quæ in Indulgentiis strictè seruanda est, non dicuntur verè confessi, qui propositum confitendi habent, neque qui post præteritam Confessionem peccata mortalia commiserunt.

2. Hæc opinio est probabilis: sed contrariam non minus probabilem existimo: & ita, quando Indulgentia conceditur omnibus verè penitentibus & confessis, sacræque Eucharistia relictis, vt sub hac forma conceditur in nostra Cruciatâ, putatis esse suscipientem Bullam confessionem fuisse in Quadagesima præterita, & habere propositum confitendi in Quadagesima futura: quoniam talis dicitur confessus secundum ius.

3. Et ideo docet nouissimè hanc sententiam Filliuc. tom. 1. tract. 8. cap. 6. q. 8. n. 148. vbi ait: [Quando in forma Indulgentiæ dicitur: *Verè penitentibus & confessis*. Etsi probabilis sit, & tutior opinio requirens actualem Confessionem attamen probabilior est, tutaque contraria, quòd, scilicet, satis sit vera contritio cum Confessione in voto; re ipsa autem tunc tantum quando contritio illa non reputatur vera. Sed indulgentia Bullæ Cruciatæ, vt supra diximus, conceditur sub hac forma. Ergo, &c.

4. Et ita præter Filliucium docet hanc sententiam Suarez tom. 4. in 3. p. disp. 52. sect. 3. numero 12. Toletus lib. 6. c. 27. num. 2. Gabriel in 4. dist. 45. q. 2. num. 12. Paludanus in 4. dist. 2. q. 4. art. 3. concl. 1. Rosella verb. Indulg. n. 12. Tabiena eod. verb. n. 8. Armilla eod. verb. n. 8. Angelus eod. verb. n. 17. & Comitulus in refer. mor. lib. 1. quest. 30. & alij: quidquid in contrarium asserat Coninch de Sacram. disp. 12. dub. 7. n. 38. & Bellarminus de Indulg. lib. 1. cap. 13. quest. 3. Sæ verb. Indulg. mon. 3. Sotus in 4. dist. 21. q. 2. art. 3. Benzoni de Iubil. lib. 5. c. 15. dub. 4. Reginald. tom. 1. lib. 7. c. ult. q. 1. n. 171. & alij.

## RESOL. CXLVIII.

An Oratio facienda in Ecclesiis, vel altaribus pro lucranda Indulgentia Bullæ Cruciatæ sufficiat, vt sit mentalis?

Ex quo inferitur, an etiam sufficiat Oratio mentalis ad persoluendam penitentiam à Confessario impostam, Officium Diuinum, & Missam dicendam? Ex p. 1. art. 1. Ref. 44.

§. 1. Negatiue respondet Rodriguez in Bulla Cruciatæ, §. 7. numero 2. vbi sic ait: [Dudum si hæc oratio mentalis, etiam si sit mentalis, non est oratio mentalis, sed oratio externa, & visibilis, vt supra diximus, quia hæc oratio mentalis non est de mucha efficacia, & impropria portancia, sino porque la oracion que aqui se manda es como obra satisfactoria, mandada por el Papa Principe de la Iglesia, el qual en su nombre quando manda hazer las dichas obras satisfactorias, entiendo de las exteriores, y visibiles, y no de las mentales, que son invisibiles: y assi dize communmente en la materia de la satisfacion, que no basta la oracion mental para cumplir la penitencia que impone el Confessor, quando manda rezar algunas oraciones, por lo qual quando la Iglesia nos obliga a rezar el Oficio diuino, y decir Missa, no se contenta conque recitamos, y digamos la Missa mentalmente, ni se contenta con que a leanos en el libro, mas quiere con la voz, la exprimamos.] Ita ille, & nouissimè hanc sententiam docet Ludouicus de la Cruz in Bulla Cruc. disp. 1. c. 8. dub. 15. num. 6.

2. Sed mihi contraria sententia non minus probabilis videtur quam tenet doctus Agidius Trullench in Bulla Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 2. num. 7. quia solum precipitur in Bulla, vt effundant ibi orationes: at nomen orationis propriissimè conuenit mentali, imò & precipue, nam oratio interna præferenda est, certioris paribus, vocali, quando hæc est voluntaria, seu non est in præcepto, quia, per se loquendo, & ordinariè, mentalis est magis fructuosa; nam multum illuminat animos in iis, quæ ad Deum & ad salutem pertinent, & præparat illos ad vincendas tentationes & pericula peccatorum vitanda. Secundò probatur, quia ad talem indulgentiam comparandam non præscribitur oratio publica, sed priuata: ergo poterit hæc ad libitum esse vocalis, vel mentalis. In hoc enim valde distinguitur oratio publica à priuata, quia hæc potest esse vocalis, & mentalis; publica verò, que talis ideo dicitur, quia fit ab Ecclesia per ministros suos, vt tales sunt, debet esse semper vocalis. Nec obstat fidelium vsus ad constitutionem Indulgentiæ huius preces vocales fundamentum, quia ex hoc solum inferretur hæc preces esse sufficientes ad prædictam Indulgentiam lucrandam, quod est certum, non tamen necessarium. Ad argumenta verò Rodriguez satis respondet Trullench loco citato, n. 8.

## RESOL. CXLIX.

An sufficiat ad lucrandas Indulgentias Bullæ Cruciatæ visitare ex vno loco quinque Altaria, sine noua corporali?

Et si sint in eodem populo quinque Ecclesie, an sufficiat visitare quinque Altaria in eadem Ecclesia, vel in diuersis?

Sed adhuc dubium superest, quando in aliquo populo tantum est vna Ecclesia, habens tria, vel quatuor Altaria, vtum debeat quis visitare omnia illa, &